

Examenul național de bacalaureat

An școlar 2025-2026

Proba E. a)

Limba și literatura română

Simulare județeană

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Curând, ne-am mutat într-o căsuță așezată în coapsa dealului. Aveam grădină cu boltă și viță de vie. [...] În toamna aceea, am intrat la grădinița de copii. [...] Odată, am dat peste *Cartea de citire* a fratelui meu, și, după prima pagină, n-am mai putut s-o las din mână. Eram fermecat, parcă aș fi descoperit un joc nou. Căci cu fiecare rând citit aflam lucruri necunoscute și nebănuite. [...] Dar după o săptămână, când am terminat cartea lui Nicu, am descoperit deodată că lucrurile nu erau atât de simple pe cât le bănuisem eu. Căci nu mai aveam la îndemână o a doua carte pe care s-o pot începe imediat. Tata avea vreo sută - două de volume frumos legate în piele, dar erau încuiate într-o bibliotecă cu geamuri. Erau volume care se intitulau „roman”, și a fost o lungă discuție între părinți dacă trebuie sau nu să-mi explice ce înseamnă acest cuvânt. Pentru încă mulți ani, tata mi-a interzis să citesc „romane”. Pentru el, „romanul” era o carte oarecum imorală, căci implica fie adulter, fie aventuri într-o lume despre care nu se vorbea decât în șoaptă. Nici măcar nuvele nu-mi îngăduia să citesc. Singurele cărți admise de el erau cele care purtau titlul sau subtitlul de *Povestiri*. Mi se îngăduise să citesc *Basmele* lui Ispirescu, amintirile și povestirile lui Creangă, când a intervenit un episod care mi-a întristat toată copilăria.

Intrasem în clasa I primară, și tata îl poftise o dată pe învățător, ca să se consulte asupra cărților pe care le-aș putea citi. Eram toți trei în fața bibliotecii, învățătorul părea entuziasmat de cărți și, mai ales, de legăturile lor de piele. Răsfoind un volum de N. Iorga — îl văd și acum, era *Pe drumuri depărtate* —, a spus, arătându-mă: „Dar să nu-l lăsați să citească prea mult, căci își obosește ochii. Și deja nu are ochi prea buni. L-am pus în banca întâi, și totuși nu vede întotdeauna ce scriu pe tablă.” „Văd, dacă fac ochii mai mici”, l-am întrerupt eu. „Asta înseamnă că ai ochi slabi, că ai să fii miop”, a adăugat învățătorul. Descoperirea aceasta a însemnat o adevărată catastrofă. Tata a hotărât că nu trebuie să-mi mai obolesc ochii cu alte cărți în afară de cele de școală. Nu mai aveam voie deci să citesc în timpul liber. De altfel, sursa lecturilor extrașcolare îmi fusese secată. Tata nu mai deschidea biblioteca cu geamuri și nu mă mai lăsa să răsfoiesc volumele legate.

Mai târziu, mi-am dat seama că anii aceia au fost pierduți. Setea mea de lectură o potoleam la întâmplare. Citeam ce-mi cădea în mână, romane în fascicule, Sherlock Holmes, *Psaltirea*, *Cheia visurilor* și citeam pe ascuns, în fundul grădinii, în pod, în pivniță (ca la București după 1914). Cu timpul, lecturile acestea dezordonate și fără noimă au început să mă plictisească, într-o zi, am descoperit că jocurile pe maidan sunt tot atât de pasionante ca și romanele de aventuri. Am început să-mi petrec tot timpul liber pe maidanele Bucureștiului. (Mircea Eliade, *Memorii*)

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *anii aceia au fost pierduți* și al cuvântului *secată*. **6 puncte**
2. Menționează titlul cărții care i-a deschis autorului apetitul pentru lectură. **6 puncte**
3. Precizează o cauză pentru care tatăl îi interzice autorului lectura romanelor, justificându-ți răspunsul cu o secvență reprezentativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care tatăl nu îi mai permite copilului să citească. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a copilului, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă **autoritatea părinților este sau nu benefică dezvoltării copiilor**, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Memorii*, de Mircea Eliade, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, încadrarea în numărul minim de cuvinte. **6 puncte**

Notă:

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, două modalități de caracterizare a personajului identificate în fragmentul dat.

Feciorul veni să-l întâmpine și-i raportă îndată că tânărul înăltuț și blond e un domn din Ardeal, că a mai fost pe aici de câteva ori și caută pe conașul Gogu. Între timp și străinul coborâse treptele și se apropia de Iuga, iar când servitorul plecă cu trusa stăpânului, scoase pălăria și zise foarte încurcat:

— Mă recomand: Titu Herdelea, poet...

Grigore răspunse numai cu un zâmbet nehotărât, care pe tânărul Herdelea îl zăpăci mai rău. După o pauză, care i se păru un secol, își luă inima în dinți și, potrivit-și pălăria în cap cu băgare de seamă, urmă cu un glas învăluit de emoție:

— Să mă iertați, domnule, că mă găsiți aici, dar am fost poftit să trec negreșit, încă de astă-vară, adică acum vreo două luni, de către domnul deputat Gogu Ionescu, la băile din Sângeorz, în Transilvania... Aș putea adăuga că sunt chiar puțin neam cu domnul deputat. [...]

— Așa? făcu Iuga mai înviorat, luându-i mâna și scuturându-i-o. Încântat!... Și află că, atunci, ești și cu mine puțin neam, cum ziceai, pentru că nevasta mea e sora lui Gogu Ionescu.

Titu Herdelea dădu din cap surâzând. [...] Lui Grigore îi plăcu înfățișarea modestă a tânărului și mai ales timiditatea lui, pe care zadarnic se silea să o ascundă. (Liviu Rebreanu, *Răscoala*)

Notă:

Pentru **conținut** vei primi **6 puncte**, iar pentru **redactare**, vei primi **4 puncte** (utilizarea limbii literare – 1 punct logică în lămurirea ideilor – 1 punct ortografia – 1 punct punctuația – 1 punct)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând unui poet interbelic.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic;
- analiza a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă:

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper). Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct logică în lămurirea ideilor – 1 punct abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte, utilizarea limbii literare – 2 puncte, ortografia – 2 puncte, punctuația – 2 puncte, așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.